

Udskriftsdato: 27. december 2025

KEN nr 9595 af 30/06/2017 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse nr. 39-17 om førtidspension - foreliggende grundlag - rehabiliteringsteam - genforelæggelse - påbegyndelse af sag om førtidspension

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2016-3720-48976

Ankestyrelsens principafgørelse nr. 39-17 om førtidspension - foreliggende grundlag - rehabiliteringsteam - genforelæggelse - påbegyndelse af sag om førtidspension

Principafgørelsen fastslår:

Borgeren kan efter særlige regler bede kommunen om alene at tage stilling til spørgsmålet om førtidspension. Kommunen skal i disse tilfælde træffe afgørelse om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag.

Det er en betingelse for, at en sag kan overgå til behandling efter reglerne om førtidspension, at sagen forelægges for kommunens rehabiliteringsteam. Kommunen træffer umiddelbart efter teamets indstilling i sagen afgørelse om, at sagen på det foreliggende dokumentationsgrundlag overgår til behandling efter reglerne om førtidspension.

Sager, hvor kommunen vurderer, at det er utvivlsomt, at personen ikke opfylder betingelserne for at få førtidspension, kan overgå til behandling efter pensionsregler uden forudgående forelæggelse for rehabiliteringsteamet.

Nye oplysninger inden rehabiliteringsteamets møde

Ved det foreliggende dokumentationsgrundlag forstås det materiale, som allerede er udarbejdet inden mødet i rehabiliteringsteamet. Kommunen skal indhente det til brug for sagsbehandlingen. Nye undersøgelser eller lignende skal ikke indhentes i sagen. Kommunen skal udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del, men skal ikke indhente borgerens praktiserende læges vurdering (LÆ265).

Nye oplysninger på rehabiliteringsteamets møde

Borgeren deltager i rehabiliteringsteamets møde og kan komme med bemærkninger og oplysninger på mødet. Det betyder, at oplysninger, der kommer frem på mødet i teamet, kan indgå i sagen. Teamet kan ikke udsætte sagen for at indhente nye lægeundersøgelser eller lignende.

Nye oplysninger på genforelæggelsesmøde i rehabiliteringsteamet

Hvis kommunen ikke kan følge teamets indstilling, skal sagen genforelægges for teamet. Når rehabiliteringsteamet har revurderet sagen og afgivet en ny indstilling, træffer kommunen afgørelse.

Borgeren deltager i alle rehabiliteringsteamets møder om borgerens sag. Borgeren kan oplyse sin sag yderligere på mødet. Det betyder, at oplysninger, som kommer frem på genforelæggelsesmødet i rehabiliteringsteamet, kan indgå i grundlaget for sagens afgørelse.

Nye oplysninger derefter

Når sidste møde i rehabiliteringsteamet er afholdt, og teamet har afgivet indstilling, træffer kommunen afgørelse om, at sagen på det foreliggende grundlag overgår til behandling efter reglerne om førtidspension. Når kommunen har truffet den afgørelse, kan der som udgangspunkt ikke indgå yderligere oplysninger i sagen.

Borgeren skal have mulighed for at udtale sig i et møde overfor dem, som skal træffe afgørelse, inden der træffes afgørelse om førtidspension. Dette møde afholdes efter, at sagen er påbegyndt, og efter at grundlaget for vurderingen af sagen er gjort færdigt og afsluttet med teamets indstilling i sagen. Det er derfor som udgangspunkt ikke muligt at inddrage nye oplysninger fra dette møde.

Dette gælder dog ikke, hvis der er tale om oplysninger, som allerede forelå, før rehabiliteringsteamet afgav indstilling i sagen, men som af en eller anden grund ikke er med i sagen. Det betyder, at hvis borgeren kommer med oplysninger, som allerede forelå, før rehabiliteringsteamet afgav indstilling, kan denne dokumentation indgå i kommunens grundlag for at afgøre sagen om førtidspension.

Nye oplysninger til Ankestyrelsen

Nye oplysninger, som kommer frem i klagesagen hos Ankestyrelsen, kan kun indgå i det omfang, kommunen skulle have inddraget dem i sin sagsbehandling. Andre nye mellemkommende oplysninger skal ikke indgå i Ankestyrelsens afgørelsesgrundlag. Det har en dom fra Vestre Landsret af 6. juni 2017 slået fast.

Påbegyndelse af sagen

Kommunen skal påbegynde sagen umiddelbart efter, at rehabiliteringsteamet har afgivet deres indstilling i sagen. Det betyder, at kommunen skal træffe afgørelse om påbegyndelse af sagen på det foreliggende grundlag hurtigst muligt og i umiddelbar tilknytning til teamets afgivelse af indstilling i sagen. Efter praksis vil 3 uger være for lang tid efter teammødet.

I forhold til at forelægge sagen på møde i rehabiliteringsteamet har kommunen pligt til at forelægge uden unødigt ophold. Kommunen skal imidlertid have tid til at udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del og at få arrangeret et teammøde.

Kommunen kan vælge ikke at forelægge en sag for rehabiliteringsteamet, hvis det er utvivlsomt, at borgeren ikke opfylder betingelserne for tilkendelse af førtidspension. I de tilfælde skal kommunen træffe afgørelse om påbegyndelse af sagen på det foreliggende grundlag hurtigst muligt og i umiddelbar tilknytning til anmodningen.

Den konkrete sag

I den konkrete sag havde rehabiliteringsteamet indstillet til afslag på førtidspension med den begrundelse, at der ikke forelå dokumentation for, at borgeren ikke ville kunne fungere i et mindre fleksjob. Teamet vurderede, at borgerens helbredstilstand var velbeskrevet. Pensionsudvalget kunne ikke følge rehabiliteringsteamets indstilling på baggrund af lægelige oplysninger i sagen, hvorfor sagen skulle

genforelægges for rehabiliteringsteamet. I mellemtiden var borgeren udsat for en faldulykke. Efter sagens genforelæggelse indstillede rehabiliteringsteamet igen til afslag på førtidspension. I forbindelse med sagens genforelæggelse havde rehabiliteringsteamet inddraget oplysninger om borgerens faldulykke. Teamet vurderede, at der manglede yderligere afklaring af borgerens helbredstilstand, da genoptræningen efter faldulykke ikke var afsluttet. Kommunen traf afgørelse om afslag på førtidspension på det foreliggende grundlag.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at oplysninger om borgerens faldulykke skulle inddrages i sagens behandling, da de var kommet frem, inden teamet afgav endelig indstilling i sagen. Oplysninger, som borgeren havde sendt efter teamets endelige indstilling kunne ikke inddrages i sagen.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at afklare, i hvilket omfang der kan inddrages nye oplysninger forud for kommunens afgørelse om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag i de tilfælde, hvor sagen forelægges og eventuelt genforelægges for rehabiliteringsteamet.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social pension (pensionsloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 1239 af 13. oktober 2016.

- § 17, stk. 2, om påbegyndelse af pensionssag på det foreliggende dokumentationsgrundlag.

Bekendtgørelse nr. 996 af 29. juni 2016 om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension mv.

- § 3 om rehabiliteringsplanen.
- § 4, stk. 1, om at praktiserende læges vurdering ikke skal indhentes.
- § 13, stk. 1, om at rehabiliteringsplanen skal udarbejdes ud fra sagens oplysninger.

Bekendtgørelse nr. 1043 af 30. juni 2016 om social pension.

- § 6 om at der i sager, der påbegyndes efter lovens § 17, stk. 2, ikke indhentes yderligere oplysninger.

Praksis

Kasserede:

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere (historisk):

P-6-07:

Om tidspunktet for påbegyndelsen af førtidspensionssagen. Der er kommet nye regler på området. Praksis er i øvrigt indarbejdet i denne principafgørelse.

P-25-04:

Om inddragelse af nye oplysninger i form af speciallægeerklæring forud for afgørelsen om ret til førtidspension. Der er kommet nye regler på området.

Den konkrete afgørelse

Afgørelsen er skrevet, men ikke sendt til X. X. Vi sender afgørelsen til Y. Y., som repræsenterer X. X. i sagen.

Du har klaget over A Kommunes afgørelse om førtidspension. A Kommune afgjorde sagen den 21. september 2016.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at det ikke er dokumenteret, at din arbejdsevne varigt er nedsat i et sådant omfang, at der er grundlag for at tilkende dig førtidspension.

Vi vurderer også, at der er behov for en yderligere lægelig afklaring og behandling af din helbredstilstand. Først herefter kan kommunen tage stilling til, om din arbejdsevne er varigt nedsat i et omfang, som kan give ret til førtidspension.

Vi vurderer desuden, at der er behov for en længerevarende afklaring og udvikling af din arbejdsevne, eventuelt i form af et ressourceforløb. Afklaringen skal tage hensyn til dine skånebehov, og du skal kunne have et stabilt fremmøde. Først herefter kan kommunen tage stilling til dine fremtidige muligheder på arbejdsmarkedet.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på de lægelige oplysninger i sagen. Det fremgår heraf, at du lider af recidiverende depressioner, forstyrret personlighedsstruktur med dystyme og evasive træk, slidgigt i ryggen, tennisalbue samt smerter i knæ, fingre, tå og ryg.

Af sagens oplysninger fremgår det også, at du lider af følger efter faldulykke den 29. juli 2016, herunder kronisk blodansamling mellem kraniet og hjernen, hjerneskode, hjernehindeblødning, brud på kindben, flere brud på brystdelen af rygsøjle og brud på ribben. Det fremgår af oplysningerne, at du faldt på hovedet 2 meter ned fra en stige, mens du var ved at male tag på dit skur.

Vi lægger vægt på statusattest af 5. august 2015, hvoraf det fremgår, at du følges ved psykiater for dine depressioner. Det vurderes, at du ikke har et særligt stort funktionsniveau. Det vurderes også, at du formentlig ikke kan vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Vi lægger desuden vægt på psykiatrisk statusattest af 28. august 2015. Det fremgår heraf, at psykiatrisk behandling ikke har ført til afgørende bedring i din tilstand. Det vurderes, at der ikke er yderligere behandlingstilbud. Du har givet udtryk for, at du gerne vil tilbage til arbejdsmarkedet. Det vurderes, at du skal afprøve, hvilket arbejde du kan klare og holde til.

Vi lægger herudover vægt på neuropsykologisk og klinisk psykologisk undersøgelse af 23. november 2015. Det fremgår heraf, at du får antidepressiv medicin Fontex med en vis effekt. Din depression forværres under belastning. Dit personlighedsmæssige funktionsniveau er nedsat i udtalt grad. Din tilstand er kronisk uden yderligere psykologiske eller psykiatriske behandlingsmuligheder. Det vurderes, at du vil have gavn af bostøtte i hjemmet. Det vil øge din livskvalitet, men formentlig ikke din funktionsevne.

Vi lægger endvidere vægt på general helbredsattest af 5. april 2016 fra din praktiserende læge. Det fremgår heraf, at din funktionsevne er svært nedsat primært på grund af din psyke. Du har tidligere prøvet omlægning af antidepressiv medicin uden større effekt. Du er på nuværende tidspunkt i behandling med Fluoxetin. Det vurderes, at andre behandlingsmuligheder er udtømte. Du har ryg-, tå- og fingersmerter ved aktivitet. Røntgenbillede af din ryg viser slitage og let skævhed af rygsøjlen. Du har ikke været i behandling for dine rygsmerter. Du vil formentlig have gavn af fysioterapi. Du er ikke udredt for andre smerter. Du tager smertestillende medicin Panodil og Ibumetin med god effekt. Du skal undgå belastninger af enhver art, da det kan forværre dit funktionsniveau.

Vi lægger dernæst vægt på, at du er uddannet bygningsmaler. Du har ikke arbejdet indenfor faget siden 1988. Du har tidligere været tilknyttet det ordinære arbejdsmarked.

Det fremgår af sagens akter, at du har deltaget i flere virksomhedspraktikker. Alle praktikker har været med udgangspunkt i en 37 timers arbejdsuge. Du har ikke prøvet, om du kan arbejde på nedsat tid og med skånehensyn.

Det er således ikke ved afprøvede arbejdsmæssige foranstaltninger belyst, i hvilket omfang du kan klare et arbejde. Vi vurderer derfor, at der skal ske en praktisk afklaring af din arbejdsevne på områder, der tager hensyn til dine skånebehov.

Vi lægger endelig vægt på rehabiliteringsteamets indstillinger af 31. maj 2016 og af 23. august 2016. Teamet vurderer, at din arbejdsevne ikke er afklaret, da de seneste dokumenter er fra 2012. Der mangler en skånsom afprøvning af din arbejdsevne på færre timer og med mentorstøtte samt afklaring af, om du eventuelt vil kunne fungere i et mindre fleksjob. Det anbefales, at du skal have socialpædagogisk

støtte i hjemmet for at mestre hverdagen og komme tilbage på arbejdsmarkedet. Teamet vurderer også, at der mangler en afklaring af din helbredstilstand efter faldulykken.

Vi bemærker i den forbindelse, at det ikke på forhånd kan udelukkes, at en praktik på færre timetal og med skånehensyn samt mentorstøtte og socialpædagogisk støtte i hjemmet er i stand til at bedre dit funktionsniveau i en grad, der har betydning for din arbejdsevne.

Vi er opmærksomme på, at det fremgår af neuropsykologisk og klinisk psykologisk undersøgelse af 23. november 2015, at din funktionsevne på arbejdsmarkedet formentlig er vedvarende nedsat i udtalt grad i ethvert erhverv. Det vurderes, at der er en risiko for, at støttet beskæftigelse vil forværre din tilstand selv med betydelige skånehensyn. Det ændrer dog ikke på vores vurdering af, at det ikke er udelukket, at din arbejdsevne vil kunne udvikles.

Vi bemærker, at de lægelige oplysninger i sagen kun er et delelement blandt en række social- og arbejdsmarkedsfaglige faktorer, når arbejdsevnen skal vurderes.

Vi bemærker også, at det som udgangspunkt er en forudsætning for tilkendelse af førtidspension, at man har deltaget i et ressourceforløb med henblik på at udvikle arbejdsevnen, medmindre det er helt åbenbart, at arbejdsevnen er varigt nedsat og ikke vil kunne forbedres ved deltagelse i et ressourceforløb eller gennem andre foranstaltninger.

På denne baggrund er det ikke tilstrækkeligt dokumenteret, at din arbejdsevne er svært nedsat i et omfang, der giver ret til førtidspension, og uden muligheder for bedring ved arbejdsmarkedsrelaterede foranstaltninger.

Vi forudsætter, at kommunen i samarbejde med dig tager stilling til det videre forløb.

Om reglerne

Efter reglerne er det en betingelse for at få førtidspension, at arbejdsevnen er varigt nedsat i et sådant omfang, at en person uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Det skal ikke blot være sandsynliggjort, men være dokumenteret, bl.a. ved at alle relevante indsatser i den beskæftigelsesrettede indsats, herunder deltagelse i jobafklarings- eller ressourceforløb, er udtømt. Eller det skal på grund af særlige forhold være helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres.

Efter reglerne kan en person bede kommunen om at tage stilling til, om personen har ret til førtidspension. Kommunen skal i disse tilfælde træffe afgørelse om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag.

Afgørelse på det foreliggende grundlag

Du har søgt om førtidspension på det foreliggende grundlag den 15. april 2016. Kommunen skal derefter træffe afgørelse om din ret til pension alene på grundlag af de allerede foreliggende oplysninger.

Ved det foreliggende dokumentationsgrundlag forstås det materiale, som allerede er udarbejdet. Kommunen skal indhente dette til brug for sagsbehandlingen. Kommunen skal udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del. Der skal ikke indhentes borgerens praktiserende læges vurdering i sager på det foreliggende grundlag.

Kommunen kan ikke inddrage nye oplysninger, der er udarbejdet efter, at sagen er overgået til behandling efter reglerne om førtidspension. Disse oplysninger må derimod indgå i kommunens videre sagsbehandling for at afklare, hvilken hjælp du skal have, for at du kan blive selvforsørgende.

Rehabiliteringsteamet har afgivet indstilling om afslag på førtidspension den 31. maj 2016. Pensionsudvalget har den 30. juni 2016 vurderet, at det ikke kan følge rehabiliteringsteamets indstilling, hvorfor sagen skulle genforelægges for teamet. Teamet har afholdt sidste møde og afgivet indstilling i sagen den 23. august 2016. Herefter skal sagen på det foreliggende grundlag overgå til behandling efter reglerne om førtidspension.

Oplysninger, som er kommet frem inden den 23. august 2016, kan derfor inddrages i sagens behandling. Det betyder, at oplysninger om din faldulykke den 29. juli 2016 kan inddrages i sagens behandling.

Oplysninger fra tværfaglig status af 24. august 2016 og af 25. august 2016 fra xxx samt neurologisk undersøgelse af 31. januar 2017, som du efterfølgende har indsendt, og som vedrører tiden efter den 23. august 2016, kan ikke inddrages i sagens behandling. De må derimod indgå i kommunens videre sagsbehandling til afklaring af din arbejdsevne, og afklaring af hvilken hjælp du skal have, for at du kan blive selvforsørgende.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.